

LADA KAŠTELAN

Rođena sam 2. svibnja 1961. u Zagrebu, gdje sam završila Klasičnu gimnaziju. Klasičnu filologiju na Filozofskom fakultetu diplomirala sam godine 1983., a dramaturgiju na Akademiji za kazalište film i TV 1984. Te davne godine upisala sam i poslijediplomski studij iz književnosti na Filozofskom fakultetu, položila sve ispite predviđene studijskim programom, nekoliko puta mijenjala temu magistarskog rada (prva je bila grčka tragedija, a zadnja nastanak i razvoj dramaturške profesije), a 2007. napokon odustala.

*

U ranoj mladosti započela sam s pisanjem poezije, i u mladosti, nakon jedne objavljene zbirke, s objavljivanjem poezije i završila. Spisanjem drama započela sam također u gimnazijskim danima. Moja drama *A tek se vjenčali* praizvedena je 1982., u koprodukciji ZKM-a i teatra ITD.

Godine 1987. u kazalištu Gavella praizveden je *Adagio* (u HNK Zagreb izvodila se 2009) U DK Gavella 1994. praizvedena je i *Posljednja karika* (u sljedećih nekoliko godina izvedena i u Osijeku, Varaždinu, Rijeci, Tuzli i Torontu, u Pragu je doživjela scensko čitanje, a 2011. igrala se u Sarajevu).

Drama *Giga i njezini*, napisana prema motivima romana *Giga Barićeva* Milana Begovića praizvedena je u HNK u Zagrebu 1997.

Te su drame i tiskane u knjizi *Četiri drame*, u izdanju Nakladnog zavoda Matice hrvatske, 1997.

Drama *Prije sna* izvedena je prvi put u kazalištu Gavella 2005., a u splitskom HNK 2008.

Tiskana je u izdanju ITI-ja, *Prije sna/Before Sleep*, uz engleski prijevod, godine 2007.

Posljednja karika prevedena je na engleski, talijanski, njemački, poljski, češki i bugarski i poljski, a *Prije sna* na engleski, španjolski, francuski, slovenski i turski i poljski.

Napisala sam originalni libreto za mjuzikl *Krapci* godine 1998, po narudžbi, za Kazalište Komedija koji je ostao neizveden, ali se u tom kazalištu dugo bila zadržala na repertoaru moja adaptacija Goldonijeve „Gostioničarke“ u režiji Marina Carića (izvedena 1996.).

Kazališnu praizvedbu čeka moja zadnja drama, *Dva i dvadeset*, napisana 2011, uz potporu Ministarstva kulture.

*

Napisala sam i nekoliko radio drama, kao i radijskih adaptacija vlastitih drama (*Izložba, Pljusak, Adagio, A tek se vjenčali, Posljednja karika*), i nekoliko filmskih i televizijskih scenarija. Neki od tih scenarija su snimljeni, dva filmska: *Krhotine* (1991, režiser Zrinko Ogresta) i *Iza stakla*, (2008, režiser Zrinko Ogresta), te tri televizijska: *Adagio* (1988) i *Requiem za Borisa* (1990) u režiji Eduarda Galića, te *Sestre* (1992, režiser Branko Ivanda). U siječnju 2013. je završeno snimanje, a sada je u postprodukciji film *Projekcije*, prema mojoj drami *Dva i dvadeset*, u režiji Zrinka Ogresta.

Trenutno radim na hrvatskoj adaptaciji izraelske serije *BeTipul (Na terapiji)*, u produkciji Studija DIM, za HRT.

*

Još od studija Klasične filologije na različite sam se načine, bavila grčkom dramom – prevodeći i pišući vlastite varijacije (prilagodbe) koje su tiskane u knjizi s naslovom *Pred vratima Hada* (Durieux, 1993). *Feničanke* su izvedene na Dubrovačkim ljetnim igrama, *Helena* na Splitskom ljetu, *Trilogija o Agamemnonu* (prema Eshilovom *Agamemnonu*, te Euripidovoj *Ifigeniji u Aulidi, Trojankama i Hekubi*) u HNK Zagreb. Adaptacija Euripideove *Alkestide* izvedena je na radiju. Euripidovoj *Alkestidi* vratila sam se u ljeto 2004., kad sam je prepjevala u poljički dijalekt za izvedbu na Splitskom ljetu. Osim već spomenutih autorskih preradbi grčkih drama, a za potrebe kazališnih izvedbi, prevela sam s grčkog još i Euripidove *Bakhe* (Dubrovačke ljetne igre, DK Gavella, Splitsko ljetu) i *Medeju* (Dubrovačke ljetne igra-HNK Zagreb), Sofoklovu *Antigonu* (HNK Zagreb, Splitsko ljetu) i *Kralja Edipa* (HNK Split, Dubrovačke ljetne igre), te Aristofanovu *Lizistratu* (teatar ITD), a za svaku ponovljenu izvedbu napravila sam novu verziju prijevoda.

*

Još za vrijeme studija počela sam, honorarno, raditi kao dramaturg predstava u raznim hrvatskim kazalištima i na kazališnim festivalima. Od 1987. do 2007. bila sam zaposlena kao stalni dramaturg Drame HNK Zagreb. Obavljajući taj posao surađivala sam sa gotovo svim važnijim hrvatskim redateljima, i redovito pripremala materijale i pisala tekstove za programske knjižice. U sklopu svog praktičnog dramaturškog rada,

osim za dramaturške zahvate, redovito sam se brinula za jezik i (ukoliko bi se radilo o drami na stranom jeziku) završnu verziju prijevoda. Osim u HNK Zagreb, radila sam kao dramaturg na projektima drugih hrvatskih kazališta, te na Dubrovačkim ljetnim igrama i Splitskom ljetu. Sve zajedno, radila sam kao dramaturg na više od pedeset predstava.

*

Aktivno se služim engleskim i njemačkim, a nešto manje dobro i francuskim i talijanskim – pasivno još i španjolskim i ruskim jezikom. Godine 1998. četiri sam mjeseca provela kao stipendist ITI-ja u kazalištu FreieKammerspieleMagdeburg u Magdeburgu (Njemačka). Godine 1995. sudjelovala sam u Berlinu u dramaturškoj radionici pod vodstvom TankredaDorsta, na temu njegove drame *Merlin*. Od 1998. do 2002. bila sam izbornica za BonnerBiennale (Festival suvremene europske drame, prije u Bonnu, sada u Wiesbadenu). U svibnju 1999. bila sam jedan od gostiju-autoraprigodom dodjele Premio Europa per il Teatro u Taormini.

*

Godine 2001. počela sam raditi kao vanjski suradnik na kolegiju Dramsko pismo, a od 2003. kao docent, i potom izvanredni profesor. Kolegij Dramsko pismo znatno sam promijenila i intenzivirala (u suradnji s doc. Tomislavom Zajecom), u odnosu na zatečeno stanje - i to prvenstveno na bazi iskustva stečenog za vrijeme dugogodišnjeg praktičnog rada pri postavljanju dramskih tekstova na scenu. Nastavu dramskog pisma koncipirala sam kao radionicu – proces rada čini mi se jednako važnim, ako ne i važnijim od samog rezultata, pogotovo na preddiplomskom studiju, na kojem svi studenti dramaturgije nisu potencijalni dramski pisci. Potraga za metodom nastave dramskog pisma bila je i tema mog nastupnog predavanja u zvanje docenta – i neprestano je, na osnovi vlastitih pokušaja, uspješnih i manje uspješnih, korigiram i pokušavam maksimalno poboljšati.

*

Navela bih na kraju i još jedno područje svog bavljenja koje smatram izuzetno važnim za vlastitu pedagošku djelatnost na Akademiji, u tako osjetljivom području kao što je dramsko pisanje. Od godine 2000. do 2004. pohađala sam edukaciju iz Integrativne psihoterapije, a od 2004. do 2009. Izobrazbu iz scenske psihoterapije, za koju sam dobila

i međunarodno priznati certifikat. Od 2007. do 2010. vodila sam s psihijatricom Tihanom Jendričko i psihodramsku grupu u Studentskom centru, u sklopu edukacijskog programa Teatra ITD.

S redateljem Tomijem Janežičem i psihijatrom Vladom Miloševićem, u Kranju sam dva puta, 2010. i 2011. u sklopu Tedna slovenske drame vodila psihodramsku radionicu lika, za buduće dramske pisce, s čim se namjeravamo nastaviti.

Od 2003. do danas sudjelovala sam u brojnim međunarodnim psihodramskim i psihoterapijskim radionicama i konferencijama.